

עמ"ת 50311-02/20 - מדינת ישראל, ייחידת התייעות - מחוז ירושלים נגד פלוני

בֵּית הַמִּשְׁפָּט הַמְחֻזִּי בִּירוּשָׁלָם
לפנֵי כָּבוֹד הַשׁופֵט אַהֲרֹן פֿרְקַשׁ, נְשִׂיא
עַמְּמַת 50311-02-20
מדינת ישראל נ' פלוני (עוצר)
העוררת
מדינת ישראל
ייחידת התייעות - מחוז ירושלים
ע"י ב"כ עוז יהונתן יודץ'
ג ג ז
פלוני
ע"י ב"כ עוז דראושה
המשיב

החלטה

לפני עיר על החלטת בית משפט השלום בירושלים (כב' השופט הבכיר י' צימרמן), בתיק מ"ת 64333-12-19, מיום 19.2.20, בגין הינה על מעצרו של המשיב עד ליום ההליכים בפיקוח אלקטרוני, וכן בפיקוח שלושה מפקחים אשר יחתמו על ערבותצד ג' בסך 15,000 ₪ כל אחד, כן יחתום המשיב על ערבות בסכום דומה ויפקיד סך של 10,000 ₪.

רקע עובדתי:

1. בבית משפט קמא הוגש נגד המשיב כתוב אישום הכלול שני אישומים:

באישום הראשון, כי המשיב ורعيיתו (להלן: "המתלוננת") נשואים כמנה, להם בת משותפת בת שלושה חודשים והם מתגוררים ייחודי בבית אמו של המשיב בשכונת ג'בל מוכבר בירושלים. ביום 19.12.2022, בין השעות 21:00 עד 22:00 לערך, בביתה, התנהל ויכוח בין המשיב לממתלוננת, באשר לגדדים אשר נקבעו על ידי אמה של המתלוננת לבתם התינוקת. מיד לאחר מכן הכה המשיב את המתלוננת בכף שستر בפניה מספר פעמים, בעט בה בכל חלקו גופה מספר פעמים, חנק אותה בגרונה והרים אותה מגרונה תוך שהוא מטיח אותה למיטה שבביתיים. כך עשה שלוש פעמים. כתוצאה ממשיו של המשיב נגרמו לממתלוננת שריטות וממטומות בכל חלקו גופה.

ביום לאחר מכן, בשעה 07:00 לערך, אמר המשיב לממתלוננת "אם תצא מהבית אשורף את הבית אליו תלכי".

המשיב הואשם בתקיפה הגורמת חבלה של ממש בן זוג, עבירה לפי סעיף 382(ג) לחוק העונשין, התשל"ז - 1977 (להלן: "החוק") ובאיומים, עבירה לפי סעיף 192 לחוק.

באישור השני נאמר, כי בחודשים שעבר לאירוע שבאישום הראשון, לאחר ויכוח בין המתלוננת למשיב, באשר לשטייתה של המתלוננת אצל הוריה, נסעו המתלוננת והמשיב מבית הוריה לכיוון ביתם. בהגיים בסמוך לצומת עמוד 1

"רוקפלר" ביקש המשיב מהמתalonנת לעבור למושב הנושא הקדמי, אז סטר לה מספר פעמיים.

על כן הואשם המשיב בתקיפה סתם, עבירה לפי סעיף 2(ב) לחוק.

א. בד בבד עם הגשת כתוב האישום הוגשה בקשה למעצרו של המשיב עד תום ההליכים.

בבית משפט קמא, בדיון בבקשת המעצר עד לתום ההליכים, הסכים ב"כ המשיב לקיומן של ראיותلقאותה למושב, אך ביקש להורות על שחררוו, ואילו ב"כ העוררת התנגדה, לאור חומרת האירועים.

ב. בית המשפט קבע, בהחלטה מיום 19.12.30, כי עובדות כתוב האישום מלמדות על אלימות חמורה ומכוערת שהפיעיל לכואורה המשיב כלפי אשתו, כי המעשים הם חמורים ופסולים והעדר עבר פלילי אינו מקל את מצבו. המעשים מדברים בעד עצם ומקרים עילית מסוכנות ברמה משמעותית. בית המשפט הורה על מעצר המשיב עד ההחלטה אחרת ועל קבלת תסקير של שירות המבחן.

ג. בתסקיר של שירות המבחן מיום 20.1.20, תאר שירות המבחן את קורות חייו של המשיב וכן התייחס ליחסים בין בני הזוג. שירות המבחן התרשם, כי המשיב בעל מאפיינים קנאים ומגלה צורך גבואה בשליטה, מתקשה לדבר על חלקו הבעלייתי במערכות היחסים עם רעייתו ונוטה להשליך את הקשיים העיקריים על משפחתה. עוד ציין, כי למשיב מיוחסים לכואורה מעשי אלימות משמעותיים אשר בעקבותיהם נזקקה המתalonנת לטיפול רפואי, וכל אלה מהווים גורמי סיכון להישנות העבירה בתחום האלימות הזוגית. לפני קצינת המבחן הביע המשיב צער וחרטה על העבירות המיוחסות לו ומעוניין בטיפול זוגי לצורך המשך חייו נישואיו.

בشكلו כל הגורמים התרשם שירות המבחן, כי גורמי הסיכון עצמאים ומעפילים על גורמי הסיכון, וכי נשקפת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פוגענית כלפי המתalonנת בתחום האלימות במשפחה, בפרט לאור עמדותיו וקשייו להכיר בדפוסי חשיבותו והתנהגותו במערכות הזוגית והשלכת האחריות על משפחת המתalonנת.

עוד נאמר בתסקיר זה, כי המשיב מראה נכונות ראשונית לחתת חלק בטיפול זוגי, אולם מסרב להשתלב בקבוצה ייודית לאלימות במשפחה, בניגוד להמלצת שירות המבחן. שירות המבחן נפגש עם שניים מבין המפקחים המוצעים.

בסיום התסקיר קבע שירות המבחן, כי לאור הערכת הסיכון הגבוה הנשקפת מהמשיב, לאור דבריה של המתalonנת, לאור חלופת המעצר הדיליה והבלתי מספקת, אין שירות המבחן ממליץ על שחררו ממעצר.

ד. בדיאון ביום 28.11.19 בבית משפט קמא, הציע ב"כ המשיב לשלווח את מרשו לתסקיר מעצר משלים במסגרתו יבחן מפקחים נוספים. בית המשפט נענה לבקשת זו וקבע, כי יוגש תסקיר משלים ותבחנה אפשרויות פיקוח נוספת, לרבות פיקוח אלקטרוני.

ה. בתסaurus משלים מיום 20.2.17 נבחנו ארבעה מפקחים מוציאים. שירות המבחן התרשם, כי שלושה מהם גילו רצינות, נכונות ו אחריות ל מלאכת הפיקוח ונראה, כי הם מבינים האחריות הכרוכה בפיקוח איזוק אלקטרוני. אולם, לצד זאת, חזר והתרשם שירות המבחן מדףו אלימות של המשיב, דפוסי חשיבה לקויים, צרכי שליטה מוגברים כלפי המתлонנת, רמת הקנאות אשר הפגין כלפיה, והעדר מוטיבציה להשתלב בהליך טיפולן ייעודי עמוק בתחום האלימות במשפחה לצורך שניי דפוסי חשיבותו והתנהגותו. לכך נוספות חששותיה של המתлонנת, כפי שביטהה אותם לפני קצינת המבחן.

בסיום התסaurus נאמר, כי הערכת הסיכון הגבוה נשקפת מהמשיב באשר להישנות התנהגות פוגענית כלפי בת-זוגו, כפי שצוין בתסaurus הקודם, אף הטבעת הפיקוחית האנושית המוצעת בתנאי מעצר בפיקוח אלקטרוני, תתקשה לצמצם את רמת הסיכון הגבוהה הנשקפת מהמשיב להישנות התנהגות פוגענית כלפי המתлонנת. על כן לא המליץ שירות המבחן על שחרורו של המשיב ממעצר בפיקוח אלקטרוני.

ו. בהחלטה מיום 20.2.19, סבר בית המשפט, כחריג כלל, ובנגדו להמלצת שירות המבחן, כי יש מקום להורות על מעצרו של המשיב בפיקוח אלקטרוני ובפיקוחם של שלושה מפקחים מבין הארבעה שנבחנו על ידי שירות המבחן. בית המשפט הוסיף, כי אכן קיימת חשיבות בהליך טיפולן בכל הנוגע להפחחת מסוכנות, ואולם אין בכך זה, כשלעצמו, כדי לשולב אפשרות השמתו של המשיב במעצר בפיקוח אלקטרוני, זאת לאור העובדה שהמשיב בדבריו בבית המשפט מסר אודות נכונות להשתלב בהליך טיפולן, וחשיבות רבה לדבר אף בשל סוגיות התמכרות שעלו בתסaurus.

עוד ציין בית המשפט, כי אין לחובתו של המשיב עבר פלילי, אף לא תיקים תלויים ועומדים. המדבר במעצמו הרាសן הנמשך כחודשים ויש בכך כדי לצמצם מסוכנות. עוד הוסיף בית המשפט, כי מקום הפיקוח האלקטרוני הוא בשכונת ג'בל מוכבר בדרום העיר, ובריחוק גיאוגרפי משמעותי ממקום שהותה של המתлонנת (בבית הוריה בענאתה). כמו כן קבע בית המשפט צו פיקוח מעצרים למשך שישה חודשים. עוד ציין בהחלטה, כי בית המשפט עיר לדברי שירות המבחן בתסaurusיו, ואולם נכון שניי העמדה של המשיב בבית המשפט יש מקום לשלו בו בהליך טיפולן. ככל שהמשיב לא ישתף פעולה בהליך הטיפולן, צו הפיקוח יוסר על כל המשתמע ממנו.

3. על כך העරר שלפני.

עיקרי טענות הצדדים

4. בערר נתען, כי שגה בית המשפט קמא שעה שהורה על שחרור המשיב, וזאת על אף מכלול הנסיבות המצביעות בענינו. נתען, כי בית המשפט קמא סטה מتفسרי המעצר שהיו שליליים, וזאת בניגוד להלכות כי רק במקרים חריגים ונדרים יסטה בית המשפט מהמלצת תסוקור שלילי, שכן בהינתן תסוקיר שלילי, נדרש נימוקים בעלי משקל על מנת לסתות מהמליצה זו. עניין שלפניו, כך נתען, אין כל נימוקים כבדי משקל, או מיוחדים, היכולים להצדיק את החלטת בית המשפט, לסתות מהמלצתו השלילית של שירות המבחן. נתען, כי שירות המבחן מסר שניי תסקרים מפורטים היטב בהם נזכרו קורות

חווי של המשיב, מערכת היחסים הזוגית עם המתלוונת, שיחות ארוכות עם המתלוונת ועם המשיב, ומסקנה חזה, ברורה וחד-משמעות, לפיה מסוכנותו של המשיב גבוהה וגם חלופה אנושית בתוספת של איזוק אלקטרוני אינה יכולה להספיק.

עוד נטען בערר, כי בבדיקה חלופת מעוצר הינה בחינה דו-שלבית כאשר בשלב הראשון נבחנת מסוכנות המשיב עצמו, ומידת היכולת לתת בו אמון, ורק בשלב השני, ככל שהמשיב עומד ברף זה, יש מקום לבחון את טיב החלופה. לשיטת העוררת, מהנסיבות החמורות המופיעות בכתב האישום וכן מTesla שירות המבחן עולה, כי לא ניתן לעבור בבדיקה חלופת המעוצר, כאשר כבר בשלב הראשון נקבעה מסוכנותו הגבוהה. עוד הוסיפה העוררת, כי במקרה דנן מתקיימות כלל נוראות האזהרה האפשריות, כאשר שירות המבחן אינו חוסך במילימטרים בוגר ליחסו של המשיב כלפי המתלוונת וכיידר הוא רואה אותה. במצב זה, כך הטענה, לא מרחק, לא מפקחים, וגם לא איזוק אלקטרוני יכולים להבטיח את שלומה של המתלוונת.

ציוון, כי איזוק אלקטרוני מהו ארך התראה ולא מונע מהמעישב לעוזוב את מקום מעצרו ואין לדעת אם עד שתתגלה הפרטו לא יהיה זה מאוחר מדי עבור המתלוונת. עוד נטען, כי אין די בהתייחסות בית המשפט קמא לכך שהמשיב הביע רצון לטיפול וכי היותו במהלך חודשיים הפicha את מסוכנותו, שכן אילו כך היה, היה שירות המבחן מצין זאת בתסקירו השני, שהוגש כחודש ימים לאחר הרាលון. שירות המבחן לא ציין כל הפתחה במסוכנות, אלא שב והציג גם בתסקירו השני את מסוכנותו הגבוהה מצדדיו של המשיב.

אשר להסכמהו של המשיב לטיפול, נאמר בערר, כי ברור מפרוטוקול הדיון כי המשיב מצין זאת מהשפה אל החוץ ממש, עם סיום הדיון ולקראות מתן ההחלטה, ואין בדבריו ממש, ואין בהם כנות, או כוונה אמיתית. על כך ניתן גם ללמידה מן העובדה, כי למשיב ניתנה הזדמנות לגלות רצון אמיתי במפגשים מול שירות המבחן, והוא לא ניצל זאת אלא "נזכר" לגלות רצון זה רק כאשר עמד לפני החלטת המעצר.

5. בדין לפניי שב ב"כ העוררת על עיקרי הדברים שבהודעת הערר המפורטת ובזאת ציין את התסקיריים השליליים ואת מסוכנותו הגבוהה העולה מן המשיב, וכן את העדר המוטיבציה של המשיב להשתלב בהליך טיפולי ייעודי כפי שסביר שירות המבחן.

6. ב"כ המשיב טعن כי דין העורר להידחות. לדבריו, אין למשיב עבר פלילי, בחור צעיר לימים, נשוי ואב לילדה, ומהלך תקופה הנישואין בשתי הזדמנויות, ללא תכנון מוקדם, היה יכול בין המשיב למתלוונת, הרוחות התלהטו ואז תקף אותה. לדבריו, אין המדווח ברף גבוהה במיוחד. אכן קיימות ראיות לכואורה, אולם בחלוקת מהן קיימת הודהה מצדדיו של המשיב ובחלוקת אחר אין הודהה. עוד הודגש, כי ערכאת העורר לא מתערב בנקול בהחלטות בית המשפט כאמור, אלא כאשר מדובר בטעות היורדת לשורשו של עניין, או החלטה קיצונית ממש. השופט היושב בערכאת העורר אינו בא להחליף את שיקול דעתו עם השופט בערכאה הראשונה.

עוד ציין ב"כ המשיב, כי המלצה השירות המבחן היא כל' מבין מכלול הכללים הנמצאים בידיו של השופט הדיון בבקשתה, אולם שיקול הדעת הסופי נתנו בידיו של השופט ולא בידי קצין המבחן. ב"כ המשיב טען, כי

במקרה דנן אין מדובר בפשעים חמורים, המשיב יהיה נתון באיזוק אלקטרוני כהמשך למעצרו, וכן יהיה נתון לפיקוחם של ארבעה ערבים נטולי עבר פלילי, לרבות חתימה על ערביות והפקדה כספית במחזון.

ב"כ המשיב היפנה למספר החלטות של בתי משפט בעבירות אלימות במשפחה של תקיפת בת-זוג, במקרים חמורים מהמקרה הנוכחי, כאשר בית משפט השלים שחרר את העצורים ללא מסקיר, ובית משפט המחויז דחה את הערירים. לדעת ב"כ המשיב, החלטת בית משפט קמא אינה קיצונית, ולא נפלה בה שגגה או טעות היורדת לשורשו של עניין אשרTZדיק התערבות ערוכה זו לבטל את ההחלטה.

דין ומסקנות:

7. השאלה שלפני מתמקדת בכך האם ניתן לאין את המסוכנות הגבוהה הנש��פת מן המשיב כלפי המתלונת באיזוק אלקטרוני ובפיקוחם של שלושה מפקחים, על בסיס הנימוקים שננתן בית המשפט.

נפסק בעבר, כי **"האם שבית המשפט איננו מחויב באימון המלצה של שירות המבחן הרי שפטיה מהמלצת שלילית של שירות המבחן תעשה באופן חריג, ומקום בו קיימים לכך טעמים כבדי משקל"** (בש"פ 4794 מדינת ישראל נ' פלוני (25.6.16)).

כאמור, בעניינו, הגיע שירות המבחן שני מסקירים בהם קבוע, כי גורמי הסיכון עוצמתיים ונש��פת רמת סיכון גבוהה להישנות התנהגות פוגענית כלפי המתלונת. זאת, בפרט לאור עדותיו וקשה של המשיב להכיר בדפוסי חשיבותו והתנהגותו במערכת הזוגית. לפיכך, נמנע שירות המבחן להמליץ על שחרורו מהמעצר, אף לא למעט באיזוק אלקטרוני ובפיקוח מפקחים, שאוותם בחן וסביר שהם ראויים ומתאימים לפיקח על המשיב. כאמור, המשיב גם סרב להשתתף בקבוצת טיפול "יעודית", כהמלצת שירות המבחן. מקובלת עליי עדמת העוררת כי הודיעתו בדיון האחרון כי הוא נכוון להשתלב היא הוועדה אר מהפה אל החוץ, כאשר דומה כי הבין שהחלטת בית המשפט יכול ותאמץ את המלצה שירות המבחן שלא לשחררו לחילופת המעצר המוצעת.

אכן, בית משפט קמא לא היה מחויב לקבל את המלצה שירות המבחן. עם זאת, לא מצאתי בנימוקיו של בית משפט קמא אותם נימוקים כבדי משקל אשר יצדיקו שינוי מעמדתו של שירות המבחן, למסוכנות הרבה הנש��פת מצדיו של המשיב כלפי רعيתו. שכן, אין ביכולת חלופת המעצר, לרבות האיזוק האלקטרוני והמפקחים האנושיים בבית אמו, העדר עבר פלילי, והמרחק מהבית בו שואה רعيתו, משום להפיג את אותם חששות, זאת נוכח קנהו של המשיב כלפי המתלונת, כעולה מהמפורט בתסקרים של שירות המבחן. נפסק בעבר, והדברים יפים גם לימים אלה, כי:

"אלימות נגד נשים הפכה זה מכבר ל"מכת מדינה", ומספר הגברים הנוהגים באלימות כלפי נשותיהם הולך וגובר. על בית המשפט לומר את דברו במלחמה נגד תופעה מסוכנת זו, ולבחון בקפדנות יתרה כל מקרה, לפני שהוא מחליט על שחרורו של אדם המואשם בביצוע מעשים אלימים כלפי אשתו, לבל ישמש השחרור הצד הריאון בדרכן לביצוע

מעשה האלימות הבא". (בש"פ 1360/07 מדינת ישראל נ' תומbeck (6.3.07)).

ראו גם בש"פ 1595/17 מדינת ישראל נ' פלוני והאזכורים שם.

10. עיינתי בפסקה הרבה שהגיש ב"כ המשיב. אכן, קיימים מקרים בהם נעתר בית המשפט וחרר לחילופת מעצר בעבירות אלימות בין בני משפחה. עם זאת, כל מקרה לגופו. כעולה משני התסקירים של שירות המבחן, מסוכנות רבה נשקפת מצדיו של המשיב כלפי רعيיתו, וזאת המעשים המפורטים בכתב האישום, ובנסיבות אלה סבורני, בנגד החלטת בית משפט כאמור, כי אין בחילופת המעצר ממשום להפגיג מסוכנותנו.

11. סוף דבר, העරר מתקין, ואני מורה על מעצרו של המשיב עד לתום ההליכים המשפטיים נגדו, מאחריו סורג ובריח.

בהתסכמה הצדדים תשלוח המזכירות החלטה זו לצדים וכן לשירות המבחן.

ניתנה היום, כ"ט שבט תש"פ, 24 פברואר 2020, בהעדר הצדדים.